

กฎหมายอาญา

มาตรา 1 - 58 , 107 - 208

(บรรยายครั้งที่ 6)

อ.นวรรตน์ กลิ่นรัตน์

4 กรกฎาคม 2563

ทวน

- กระทำผิดใน 4 ว. 1
- ให้ถือว่าใน 4 ว.2, 5 และ 6
- กระทำผิดนอก 7, 8, 9 ที่ต้องรับโทษใน
- คำพิพากษาศาล ตปท. กระทำผิดนอก 10
- คำพิพากษาศาล ตปท. กระทำผิดใน 11

มาตรา 4

ผู้ใดกระทำความผิดในราชอาณาจักร ต้องรับโทษตามกฎหมาย

3

ให้ถือ มี 5 กรณี

1. ในเรือไทยหรืออากาศยานไทย
2. บางส่วนทำในราชอาณาจักร
3. ผลเกิดในราชอาณาจักร
4. ตระเตรียมหรือพยายามกระทำการซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด (เตรียมหรือพยายามนอกราชอาณาจักร) แต่ผลจะเกิดในราชอาณาจักร เช่น เตรียมวางเพลิง 217,219
5. การกระทำของตัวการ ผู้สนับสนุน หรือของผู้ใช้ที่ทำนอกราชอาณาจักร (แต่ผู้กระทำความผิดกระทำผิดตาม ม.4, 5, 6, 7, 8 และ 9)

4

มาตรา ๔วรรคสอง

การกระทำความผิดในเรือไทยหรือ
อากาศยานไทย ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด ให้ถือ
ว่ากระทำความผิดในราชอาณาจักร

5

มาตรา 5

ความผิดใดที่การกระทำแม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใดได้กระทำใน
ราชอาณาจักรก็ตีผลแห่งการกระทำเกิดในราชอาณาจักร โดยผู้กระทำ
ประสงค์ให้ผลนั้นเกิดในราชอาณาจักร หรือโดยลักษณะแห่งการกระทำ ผลที่
เกิดขึ้นนั้นควรเกิดในราชอาณาจักรหรือย่อมจะสังเกตเห็นได้ว่าผลนั้นจะเกิดใน
ราชอาณาจักรก็ให้ถือว่าความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักร

ในกรณีการเตรียมการ หรือพยายามกระทำการใดซึ่งกฎหมาย
บัญญัติเป็นความผิด แม้การกระทำนั้นจะได้กระทำนอกราชอาณาจักร ถ้าหากการ
กระทำนั้นจะได้กระทำตลอดไปจนถึงขั้นความผิดสำเร็จ ผลจะเกิดขึ้นใน
ราชอาณาจักร ให้ถือว่าการเตรียมการหรือพยายามกระทำความผิดนั้น ได้
กระทำในราชอาณาจักร

6

มาตรา ๖

ความผิดที่ได้กระทำในราชอาณาจักรหรือที่
ประมวลกฎหมายนี้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร
แม้การกระทำของผู้เป็นตัวการด้วยกัน ของ
ผู้สนับสนุน หรือของผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้น
จะได้กระทำนอกราชอาณาจักร ก็ให้ถือว่าตัวการ
ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำได้กระทำใน
ราชอาณาจักร

7

มาตรา 5 ว.1 ความผิดที่การกระทำแม้แต่
ส่วนหนึ่งส่วนใดได้กระทำในราชอาณาจักรก็ดี

-

8

ตัวอย่าง

- ฎ. 5103 / 2528, 2070 / 2542 ท้องที่ออกเช็ค
- ฎ. 1586 / 2526 หน่วยงานเหนียวกักขังชายแดนไทย มาเลเซีย พนักงานสอบสวนท้องที่ต่อเนื่อง
- ฎ. 1645 / 2531 พรากผู้เยาว์จากกรุงเทพไป ข่มขืนที่ญี่ปุ่น

ข้อสอบสมัย ๗๒

คำถาม

นายพอนคนลาวมีบ้านอยู่ในนครเวียงจันทน์ โทรศัพท์ไปบอกนายแดง คนไทยซึ่งมีบ้านอยู่ที่อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคายว่านางบัวซึ่งมีบ้านอยู่ติดกันกับบ้านนายพอนที่นครเวียงจันทน์ เก็บทองคำจำนวนมากไว้ที่บ้าน **ให้นายแดงกับพวกไปปล้น** นายแดงวางแผนการปล้นกับนายดำและพวก ซึ่งเป็นคนไทยที่บ้านของนายแดง จากนั้นนายดำกับพวกใช้เรือที่นายแดง จัดเตรียมไว้ให้แล่นข้ามแม่น้ำโขงไปพบนายพอน นายพอนพานายดำกับ พวกไปปล้นสำเร็จ แล้วยกกันหลบหนี นายดำนำทองคำที่ปล้นได้ไปเก็บ ไว้ที่บ้านของนายดำเพื่อรอแบ่งกัน นางบัวร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ให้ดำเนินคดีแก่นายแดง นายดำ และนายพอน

ให้วินิจฉัยว่า นายแดง นายดำ และนายพอนจะต้องรับโทษใน ราชอาณาจักรหรือไม่

รังกำตอบ

นายแดงร่วมวางแผนการปล้นทรัพย์ที่บ้านของนายแดงซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย แต่ไม่ได้ไปร่วมในการปล้นทรัพย์ด้วย จึงไม่เป็นตัวการในความผิดฐานปล้นทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๐ ประกอบมาตรา ๘๓ แต่การใช้บ้านของตนเป็นสถานที่วางแผนในการปล้นทรัพย์และจัดเตรียมเรือไว้ให้นายดำกับพวกใช้แล่นข้ามแม่น้ำโขงไปปล้น เป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่นายดำกับพวกในการกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ก่อนมีการกระทำความผิด เมื่อนายดำกับพวกกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ นายแดงจึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนผู้อื่นซึ่งกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ ตามมาตรา ๓๔๐ ประกอบมาตรา ๘๖ จะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามมาตรา ๔

นายดำคนไทยร่วมกับพวกกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์นางบัวคนต่างด้าวนอกราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๐ ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นความผิดตั้งระบุไว้ในมาตรา ๘ วรรคสอง (๙) เมื่อนางบัวได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรท่าบ่อให้ดำเนินคดีแก่นายดำ อันถือได้ว่านางบัวได้ร้องให้ลงโทษนายดำในราชอาณาจักรตามมาตรา ๘ วรรคแรก (ก) นายดำจึงต้องรับโทษในราชอาณาจักร

นายพอนคนต่างด้าวกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์นางบัวคนต่างด้าวนอกราชอาณาจักร แม้จะได้ร่วมกระทำความผิดกับนายดำและพวกซึ่งเป็นคนไทยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๐ ประกอบมาตรา ๘๓ แต่เมื่อนางบัวผู้เสียหายมิได้เป็นคนไทย ไม่เข้าเงื่อนไขที่จะขอให้ลงโทษนายพอนในราชอาณาจักรได้ ตามมาตรา ๘ วรรคแรก (ข) จึงลงโทษนายพอนในราชอาณาจักรไม่ได้

ฎ.5445/2552 จำเลยลอยเรือเพื่อให้เรือลำอื่นที่ชักธงชาติไทยมารับช่วงน้ำมันไปจำหน่ายแก่เรือประมงอีกทอดหนึ่ง แม้เหตุที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรแต่เห็นได้ว่าจำเลยมีเจตนาประสงค์ต่อผลหรือย่อมจะเล็งเห็นได้ว่าผลนั้นจะเกิดขึ้นในราชอาณาจักร เพราะเรือที่รับช่วงน้ำมันจะต้องนำน้ำมันของกลางไปจำหน่ายให้แก่เรือประมงที่ทำการประมงในทะเลอาณาเขตซึ่งอยู่ในเขตราชอาณาจักรไทย การกระทำของจำเลยจึงอยู่ในชั้นพยายาม กรณีต้องด้วยป.อ.ม. 5 วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า การพยายามกระทำการใดซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด แม้การกระทำนั้นจะได้กระทำนอกราชอาณาจักร ถ้าหากการกระทำนั้นจะได้กระทำตลอดไปจนถึงขั้นความผิดสำเร็จผลจะเกิดขึ้นในราชอาณาจักร ให้ถือว่าการพยายามกระทำความผิดของจำเลยดังกล่าวได้กระทำในราชอาณาจักร เมื่อการพยายามกระทำความผิดตามพรบ.ศุลกากร พ.ศ.2469 มาตรา 27 กฎหมายบัญญัติเป็นความผิดและถือเสมือนกับเป็นความผิดสำเร็จ โดยมีโทษเช่นเดียวกับความผิดสำเร็จ จำเลยจึงมีความผิด

13

ข้อสอบเนฯ สมัย 43

นายสมานเป็นข้าราชการสถานทูตไทยซึ่งตั้งอยู่ที่เมืองคาการ์ ประเทศเซเนกัล เขียนจดหมายถึงเพื่อนประเทศไทยว่านางสมรข้าราชการอีกคนหนึ่งของสถานทูตเป็นชู้กับคนขับรถของสถานทูต ดังนี้ นายสมานจะต้องถูกลงโทษฐานหมิ่นประมาทในราชอาณาจักรเพียงใดหรือไม่

ธงคำตอบ การกระทำความผิดในสถานทูตไทย ณ ต่างประเทศ มิใช่การกระทำความผิดในราชอาณาจักรเพราะสถานทูตไทยในต่างประเทศมิใช่ราชอาณาจักรไทยตามกฎหมายของ ม.4 แต่โดยผลในการกระทำหรือในลักษณะแห่งการกระทำถือได้ว่านายสมานได้กระทำความผิดในราชอาณาจักร ตาม ป.อ. ม.5 จึงลงโทษนายสมาน ฐานหมิ่นประมาทในราชอาณาจักรได้

14

หลักอำนาจลงโทษสากล

มาตรา 7 ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งระบุไว้ต่อไปน้นอกราชอาณาจักร จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร คือ

(1) ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ม.107 ถึงม.129

(1/1) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ม. 135/1 ม. 135/2 ม. 135/3 และม. 135/4

(2) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง ม. 240 ถึงม. 249 ม. 254 ม. 256 ม. 257 และม. 266 (3) และ (4)

(2 ทวิ) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ม. 282 และม. 283

- (3) ความผิดฐานชิงทรัพย์ ม. 339 และความผิดฐานปล้นทรัพย์ 340 ซึ่งได้กระทำในทะเลหลวง (มั่นคงแปลงเพศไปก่อการร้ายและชิงทรัพย์ในทะเลหลวงและก่อการร้าย)

หลักบุคคล

ม. 8 ผู้ใดกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร และ

(ก) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ หรือ

(ข) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย และผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ

ถ้าความผิดนั้นเป็นความผิดตั้งระบุไว้ต่อไปนี้จะต้องรับโทษภายใน
ราชอาณาจักร คือ

- (1) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน...
- (2) ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ตามที่บัญญัติไว้ใน ม.264 ม.265 ม.266(1) และ
(2) ม. 268 ทั้งนี้เว้นแต่กรณีเกี่ยวกับม. 267 และม. 269
 - (2/1) ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในม.269/1 ถึง
ม.269/7
 - (2/2) ความผิดเกี่ยวกับหนังสือเดินทางตามที่บัญญัติไว้ในม. 269/8 ถึง ม.
269/15
- (3) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ใน ม. 276 ม. 280 และ
ม.285 ทั้งนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับม. 276

- (4) ความผิดต่อชีวิต ตาม ม.288 ถึง ม.290
- (5) ความผิดต่อร่างกาย ตาม ม.295 ถึง ม.298
- (6) ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา ตามม. 306 ถึงม.308
- (7) ความผิดต่อเสรีภาพ ตาม ม.309 ม.310 ม.312 ถึงม.315 และม.317 ถึง
ม.320
- (8) ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ตาม ม.334 ถึง ม.336
- (9) ความผิดฐานกรรโชก ริดเอาทรัพย์ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ม. 337 ถึงม. 340
- (10) ความผิดฐานฉ้อโกง ม. 341 ถึงม. 344 ม. 346 และม. 347
- (11) ความผิดฐานยักยอก ม. 352 ถึงม. 354
- (12) ความผิดฐานรับของโจร ม. 357
- (13) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ม. 358 ถึงม. 360

เจ้าพนักงานไทยกระทำผิดนอกราชอาณาจักร

ม.9 เจ้าพนักงานของรัฐบาลไทยกระทำ
ความผิดใน ม.147 - 166 และ ม.200 - 205
นอกราชอาณาจักรจะต้องรับโทษใน
ราชอาณาจักร

19

ถาม คนเวียดนามแอบหนีขี้กระเป๋าคอนไทยที่ตกอยู่ข้างตัวขณะหลับบนเครื่องบินไทยเหนือ่านน้ำสากลที่กำลังเดินทางไปญี่ปุ่นแล้วเอาเงินและบัตรเครดิตออกไป แล้วคนร้ายเอาบัตรเครดิตในกระเป๋ามาไปใช้รูดสินค้าที่ญี่ปุ่น ต่อมาเข้ามาทำงานในไทย คนไทยร้องขอให้ลงโทษ

ตอบ

(1) ลักเงินและบัตร เป็นการกระทำผิดในอากาศยานไทย ซึ่งมาตรา 4 วรรค 2 ให้ถือว่ากระทำผิดในราชอาณาจักร จึงต้องรับโทษในไทย

(2) เอาบัตรเครดิตไปใช้ที่ญี่ปุ่นเป็นความผิดตามมาตรา 269/5 และ 269/7 ที่ญี่ปุ่นซึ่งเป็นนอกราชอาณาจักร แต่เมื่อผู้เสียหายที่เป็นคนไทยร้องขอ ย่อมลงโทษในราชอาณาจักรได้ตามมาตรา 8 (2/1)

20

ลองแต่งข้อสอบเจ้าพนักงานไทยกระทำผิดนอกราชอาณาจักร

ม.9 เจ้าพนักงานของรัฐบาลไทยกระทำความผิดใน ม.147 - 166
นอกราชอาณาจักรจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร

(อย่าลืม 143 คนกลางเรียกเงินไปให้เจ้าพนักงาน
และ 144 ให้เงินหรือเสนอให้เงินเจ้าพนักงาน ไม่อยู่
ในมาตรา 9 และมาตรา 8)

โจทก์จะถามทั้งที่เข้ามาตรา 9 และที่ไม่เข้า

21

ข้อสอบสมัยเนฯ สมัย 71

คำถาม คดีแรกนายเตี้ยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก 6 เดือนฐานบุกรุก
เคหสถาน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 364 นายเตี้ยไม่เคยกระทำความผิดมาก่อนศาลจึง
พิพากษาให้รอกการลงโทษจำคุกไว้ 2 ปี ตามมาตรา 56 นายเตี้ยกระทำความผิดในคดีดังกล่าว
ขณะที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี และไม่ใช่ว่าความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
ต่อมาในระหว่างรอกการลงโทษ นายเตี้ยมากระทำความผิดในข้อหาบุกรุกเคหสถานซ้ำใน
อนุมาตราเดียวกัน ศาลในคดีหลังพิพากษาให้ลงโทษจำคุกนายเตี้ย 3 เดือนแต่ให้เปลี่ยนโทษ
จำคุกเป็นโทษกักขังมีกำหนด 3 เดือน แทนโทษจำคุก

ให้วินิจฉัยว่า

- (1) การเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษกักขังแทนโทษจำคุกชอบหรือไม่
- (2) ศาลในคดีหลังจะนำโทษจำคุกที่รอกการลงโทษไว้ในคดีแรกมาบวกกับโทษ
ในคดีหลังได้หรือไม่ และ
- (3) ศาลในคดีหลังจะเพิ่มโทษนายเตี้ยกึ่งหนึ่ง ได้หรือไม่

ธงคำตอบ

นายเตี้ยกระทำความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 364 ซึ่งศาลในคดีแรกพิพากษาให้จำคุก 6 เดือน แต่ให้รอกการลงโทษจำคุกไว้
2 ปี **ถือว่านายเตี้ยไม่เคยรับโทษจำคุกมาก่อน** ศาลในคดีหลังจึงพิพากษาให้ลงโทษ
กักขังในเตี้ย 3 เดือน แทนโทษจำคุกได้ การที่ศาลในคดีหลังเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษ
กักขัง 3 เดือนแทนโทษจำคุก จึงชอบด้วย **มาตรา 23** แล้ว

นายเตี้ยกระทำความผิดคดีหลังภายในกำหนดเวลาที่ศาลในคดีแรกรอกการ
ลงโทษจำคุกไว้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 แต่ศาลในคดีหลังพิพากษาให้
ลงโทษกักขังนายเตี้ย 3 เดือน แทนโทษจำคุก **ย่อมถือไม่ได้ว่า นายเตี้ยถูกลงโทษ
จำคุก** จึงนำโทษจำคุกที่รอกการลงโทษไว้ในคดีก่อนมาบวกเข้ากับโทษจากคดีหลัง
ตาม **มาตรา 58** ไม่ได้

การเพิ่มโทษนายเตี้ยกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 93 นายเตี้ยจะต้องกระทำความผิดซ้ำในอนุมาตราเดียวกัน
อีกในระหว่างที่ยังต้องรับโทษจำคุกอยู่ในคดีแรกหรือภายในเวลา
3 ปี นับแต่วันพ้นโทษคดีแรกและศาลในคดีหลังจะพิพากษา
ลงโทษนายเตี้ยถึงจำคุก จึงให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่นายเตี้ยกึ่ง
หนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง เมื่อ
ศาลในคดีแรกพิพากษาให้รอกการลงโทษจำคุกนายเตี้ยและ
ศาลในคดีหลังมิได้พิพากษาให้ลงโทษจำคุกนายเตี้ย ศาลใน
คดีหลังจึงไม่อาจเพิ่มโทษนายเตี้ยกึ่งหนึ่งได้

มาตรา 17 บทบัญญัติในภาค 1 แห่งประมวล
กฎหมายนี้ให้ใช้ในกรณีความผิดตาม
กฎหมายอื่นด้วย เว้นแต่กฎหมายนั้นๆ จะ
ได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

โทษตามกฎหมายอาญา

มาตรา 18 ว.1 โทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดมีดังนี้

1. ประหารชีวิต
2. จำคุก
3. กักขัง
4. ปรับ
5. ริบทรัพย์สิน

27

ฎ.3659-3661/2562 พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน บัญญัติ
มาตรการทางอาญารัฐฐานฟอกเงิน และมาตรการทางแพ่งที่ดำเนินการกับ
ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด โดยมาตรการส่วนหลังเป็น
กระบวนการยึดทรัพย์สินทางแพ่ง ซึ่งพิจารณาตัวทรัพย์สินว่ามีแหล่งที่มา
จากการกระทำความผิดอาญาที่เป็นความผิดมูลฐานหรือไม่ โดยไม่ต้องพิจารณา
ความผิดของบุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สิน ซึ่งจะต้องพิสูจน์ตามหลักการพิสูจน์
พยานหลักฐานในคดีอาญา มาตรการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินจึงมิใช่
โทษทางอาญาตาม ป.อ. มาตรา 18 (5) แม้ความผิดมูลฐานตามมาตรา 3
(15) จะบัญญัติเพิ่มเติมภายหลังจากที่ได้กระทำความผิด ก็ไม่ถือว่าเป็นการ
ใช้กฎหมายอาญาย้อนหลังเป็นโทษแก่บุคคล และเมื่อมีการบัญญัติเพิ่มเติม
ความผิดมูลฐานดังกล่าวย่อมตกอยู่ภายใต้บังคับย้อนหลังไปทันที นับแต่
วันที่มีการกระทำความผิดมูลฐานนั้น

28

ศาลจะคิดกำหนดวิธีการลงโทษที่แตกต่างจากกฎหมายบัญญัติไว้ 5
ประการ โดยไม่มีกฎหมายให้อำนาจไม่ได้

- ฎ. 3 / 2542 ให้โฆษณาคำขอมาไม่ได้

29

กำหนดวัน เดือน หรือปีที่จำคุก

มาตรา 21 ในการกำหนดระยะเวลา จำคุกให้นับวัน
เริ่มจำคุกรวมคำนวณเข้าด้วย และให้นับเป็นหนึ่งวันเต็ม
โดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนชั่วโมง

ถ้าระยะเวลาที่กำหนดนั้นกำหนด เป็นเดือน ให้นับ
ตามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน ถ้ากำหนดเป็นปี ให้คำนวณตามปี
ปฏิทินในราชการ

โทษจำคุก 12 เดือน เท่ากับ 360 วัน แต่โทษจำคุก 1 ปี เท่ากับ 365 วัน

ฎ.2743/2543ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาลงโทษจำเลยฐานมีอาวุธปืน
จำคุก 6 เดือน ฐานพาอาวุธปืน จำคุก 6 เดือน แล้วรวมโทษ 2 กระทั่งเข้าเป็น
จำคุก 1 ปี เมื่อรวมโทษฐานทำร้ายร่างกายเป็นจำคุก 2 ปี นั้น ไม่ถูกต้อง เพราะ
การกำหนดโทษจำคุกเป็นเดือนให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน แต่ถ้ากำหนด
เป็นปีให้คำนวณตามปีปฏิทินในราชการ ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 21 วรรคสอง โทษจำคุก 12 เดือนจึงคำนวณได้ 360 วัน ในขณะที่โทษ
จำคุก 1 ปี ย่อมมีถึง 365 วันหรือ366 วัน แล้วแต่กรณี การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1
นำโทษจำคุกกระทงละ6 เดือน 2 กระทั่งมารวมกันเป็นจำคุก 1 ปี จึงไม่ถูกต้อง
เพราะทำให้จำเลยต้องรับโทษหนักขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ลงโทษฐานมีอาวุธ
ปืน จำคุก 6 เดือน ฐานพาอาวุธปืน จำคุก 6 เดือน ฐานทำร้ายร่างกายจำคุก 1 ปี
รวมจำคุก 1 ปี 12 เดือน

**กรณีจำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน หากศาล
รวมโทษจำคุกทุกกระทงก่อนแล้วจึงลดโทษให้ถือเป็นการไม่
ชอบเพราะทำให้จำเลยได้รับโทษจริงมากกว่ากรณีทีลดโทษให้
จำเลยในทุกกระทงก่อนแล้วจึงค่อยรวมโทษ**

- ฎ. 2144 / 2544

- ฎ. 9174/2551

- ฎ. 5347/2550

ฎ.5347/2550 มาตรา 21 วรรคสอง บัญญัติว่า “ถ้าระยะเวลาที่คำนวณนั้น กำหนดเป็นเดือน ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน ถ้ากำหนดเป็นปี ให้คำนวณตามปีปฏิทินในราชการ” ดังนั้น การที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษา ลงโทษจำคุกจำเลยกระทงละ 6 เดือน รวม 18 กระทง เป็นโทษจำคุก 9 ปี นั้น ไม่ถูกต้อง เพราะการวางโทษเป็นปีทำให้จำเลยต้องรับโทษมากกว่าการวาง โทษจำคุกเป็นเดือนตามบทบัญญัติดังกล่าว พิพากษาแก้เป็นว่า เมื่อรวมโทษ ทุกกระทงแล้ว จำคุกจำเลยมีกำหนด 108 เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 54 เดือน

การนับโทษและนับโทษต่อ

มาตรา 22 โทษจำคุกให้เริ่มแต่วันมีคำพิพากษา แต่ถ้าผู้ต้อง คำพิพากษาถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา ให้หักจำนวนวันที่ ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษา เว้นแต่คำ พิพากษานั้นจะกล่าวเป็นอย่างอื่น